

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version: Ingela Bodbacka-Rak : Nostalgi och framtidsoro varvat med humor i Umeå. Österbottens tidning 24.4.2018, s. 15.

Nostalgi och framtidsoro varvat med humor i Umeå

RECENSION. Österbotten mötte Västerbotten i en kreativ helhet av författarsamtal, poesi och spoken word och performance under "Litteratur & retur" i Umeå.

UMEÅ. Sammanlagt 12 författare med rötter i Österbotten eller Västerbotten deltog och förde samtal med varandra med utgångspunkt i sina senaste publicerade böcker på litteraturevenemanget "Litteratur & retur". De bjöd verkligen på sig själva och förde in oss på olika livsöden, och kanske också in i sina egna liv.

Det hela var mycket väl arrangerat och vi som reste över Kvarken till Umeå fick redan på båten ta del av ett inledande program.

Det var ett energiskt program med den sverigefinska estradpoeten och författaren Soila Krapu-Kallio. Estradpoesi varvades med hennes egna tankar om livet, poesin och skrivandet och hon sade bland annat att skrivandet är för henne som ett sinnesorgan.

Soila Krapu-Kallio avslutade många timmar senare "Litteratur & retur" tillsammans med Umeås eget balkanband Mullin Mallin band i en föreställning där livets kärvhet, kärlek och humor varvades med

Mikael Berglund samtalade med Philip Teir och Mats Söderlund.

FOTO: ARKIV/KATJA NYMAN

romantiska sånger från Östeuropa.

Författarna Ida Linde och Ann-Luise Bertell inledde i Umeå med ett samtal om mycket olika kvinnoöden med avstamp i sina böcker "Mördarens mamma" och "Vänd om min längtan".

Rubriken för Ida Lindes och Ann-Luise Bertells samtal var: "Om upp-brott, längtan och minnen". Deras samtal berörde tankar om livets smärtpunkter och höjdpunkter.

Melankolisk kärlek och en dos humor utgjorde Peter Sandströms och Anna Holmström Degermans

"Patricia Rodas performance genomfördes lågmält, men samtidigt också mycket starkt med ett poetiskt och visuellt uttryck."

Ann-Luise Bertell talade utgående ifrån sin bok "Vänd om min längtan". FOTO: ARKIV/LINUS LINDHOLM

samtal på temat "Drömmar och familjehemligheter".

NÄSTA SAMTAL förde Philip Teir, Mats Söderlund och Mikael Berglund. Rubriken var "Moderna dystopier och smekmånader i moll". Deras senaste böcker berör en dystopisk tillvaro eller kanske ett slags dystopiskt tillstånd.

Författaren Mikael Berglund presenterade sin bok "Smekmånader" i Jakobstad under Runebergsveckan förra året, han har också studerat filmproduktion vid dåvarande Konstskolan i Nykarleby.

I sitt samtal under nästa rubrik, "Ung på 70-talet – Var det bara lust och längtan?", tog Lars Sund och Katarina Mazetti avstamp i 1970-talets Jakobstad respektive Umeå. Det blev en härlig nostalgitripp för oss alla

LITTERATUREVENEMANG

Litteratur & retur

Vävenscenen, Väven, Umeå

Lördagen den 7 april 2018

Medverkande: Anna Holmström Degerman, Ann-Luise Bertell, Mats Söderlund, Josefin Olsson, Katarina Mazetti, Ida Linde, Mikael Berglund, Patricia Rodas, Peter Sandström, Solja Krapu, Lars Sund, Philip Teir och Timimie Märak.

och under deras samtal slår det mig att allt verkar ha varit möjligt då.

Flera av deras böcker har också blivit film. Mazettis roman "Grabben i graven bredvid" och filmatiseringen av den är välkänd.

En poet, urfolksfeminist och samisk queeraktivist, Timimie Märak, fortsätter och rubriken är "Politik, punk och poesi". Ett fritt tal varvas med egna texter, bland annat tanken om att kunskapen finns i själva görandet och som en reflektion från sin egen skoltid frågar hon sig varför matematik alltid är viktigare och har högre status än att kunna laga mat och baka bröd.

Jag har tidigare bekantat mig med Timimie Märak och hon är alltid slagfärdig och rakt på sak, så rakt på sak att det verkligen känns.

Patricia Rodas performance genomfördes lågmält, men samtidigt också mycket starkt med ett poe-

tiskt och visuellt uttryck. Rodas är fotokonstnär och skriver poesi. Tre egna diktsviter framfördes och samtidigt projicerades två av hennes senaste bildserier med ett tungt innehåll; våld i parrelationer i det privata rummet. Maktstrukturer, över- och underordning framträder i helheten av poesi och bild.

ATT LÅTA FÖRFATTARE och estradörer mötas så här utgående från en gemensam, geografisk plattform var givande och gav mersmak. I samtalen, i texterna och i det som framfördes fanns en ton av oro inför framtiden, det dystopiska inslaget löpte med som en röd tråd, men det svåra varvades också med humor, förlösande leenden och inte minst balkanmusik.

Stadsbiblioteket i Umeå hade tagit initiativet till arrangemanget som genomföra det hela samarbetat med både Umeå kommun och Vasa stad, SÖFUK, SFV, Förlaget, Norrländska litteratursällskapet, Svenska Österbottens litteraturförening, Länsbiblioteket i Västerbotten, Studieförbundet Bilda och Bokcafé Pilgatan.

Glädjande nog planeras en uppföljning i Vasa hösten 2019.

Ingela Bodbacka